

Fodor István Ferenc: A jászsági oktatás végvárai

A Jász Múzeumért Alapítvány **2016 december elejére** tervezi megjelentetni **Fodor István Ferenc: A jászsági oktatás végvárai** című könyvét a Jászsági Füzetek 53. köteteként. A B/-ös formátumú, keménytáblás, mintegy 160 oldalas, 120 fekete-fehér és színes fotót tartalmazó könyv teljes áttekintést ad a Jászság egykori tanyasi iskolájáról.

A Jászság településeit a 20. század közepéig hatalmas kiterjedésű tanyavilág vette körül. Az elszórtan vagy bokrokban álló tanyák nagyon messze – több órányi járásra – voltak az anyatelepülésektől, ahová gyakran gyalog vagy lovas kocsival mentek. A tanyákon lakó gyerekek sokáig az ún. zugiskolákba jártak betűvetést, olvasást és számolást tanulni. Az 1867. évi tanügyi reformot követően, 1870-ben épültek fel a Jászság legtávolabbi tanyavilágában az első tanyai iskolák, majd több hullámban követte a többi is. Különösen jelentős a tanyai iskolák szempontjából az 1921-től 1939-ig tartó időszak, amikor Klebelsberg Kunó kultuszminiszter iskolaépítési programjának köszönhetően nagyon sok iskola épült a Jászságban.

A tanyai iskolák nehéz körülmények között, de folyamatosan működtek, köszönhetően az elkötelezett, lelkes tanítóknak, akik nemcsak betűvetésre, de becsületre, emberségre is tanították a nebulókat. A gyerekek sokáig osztatlan csoportokban tanultak, de ennek ellenére mégis megállták a helyüket az életben, és nagyon sok híres-neves ember került ki a jászsági tanyai iskolák padjaiból.

Fodor István Ferenc könyvében számba veszi a Jászság valamennyi tanyai iskoláját, szám szerint ötvenötöt. Írása nem az egyes iskolák életének részletes bemutatása, hanem rendkívül precíz számbavétele. Először képi formában bemutatja az egykori iskolát, majd azt is, ami napjaninkra maradt belőle (vadászház, panzió, raktár, vagy égfelé meredező oszlopok, folyondárral befutott néhány lépcső, vagy a felszántott iskolahely). Ezután azonos szempontok szerint mutatja be az iskola építésére, működésére vonatkozó adatokat, s legvégül utal arra is, hogy melyik iskoláról készült önálló könyv, illetve milyen szakirodalomban olvashatunk még róla.

Fodor István Ferenc és a kiadó Jász Múzeumért Alapítvány ezzel a könyvvel tiszteleg az egykori jászsági tanyai iskolák emlékének.

A Jász Múzeumért Alapítvány a készülő könyvre – a hagyományokhoz híven – most is előfizetőket vár.

A könyv előfizetési ára: 2.800.- Ft. Előfizethető a Jász Múzeumban és az előfizetést gyűjtőknél 2016. november 6-ig.

Hortiné dr. Bathó Edit
múzeumigazgató